

วารสารพยาบาลทหารบกกับเส้นทางการพัฒนาคุณภาพวารสารไทย : อดีต...สู่...ปัจจุบัน

Journal of The Royal Thai Army Nurses and The Pathway of Quality
Improvement of Thai Journals from The Past to The Present

บทความวิชาการ

สายสมร เฉลยกิตติ* ปราณี อ่อนศรี**
Saisamorn Chaleoykitti, R.N., M.S.N., Ed.D.,
Pranee Onsri, R.N., M.S.c., Ed.D.

บทคัดย่อ

วารสารพยาบาลทหารบก จัดทำโดยสมาคมพยาบาลทหารบก เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางด้านการพยาบาล ประกอบด้วย บทความวิชาการ บทความวิจัย วารสารพยาบาลทหารบก มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2525 และเริ่มก้าวสู่ฐานข้อมูล TCI ในปี พ.ศ. 2547 จนถึงการเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ในปี พ.ศ. 2555 มี ค่า Impact Factor (T-JIF) เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ดังนี้ ปี 2553 = 0.022, ปี 2554 = 0.056 และ ปี 2555 = 0.311 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย และยังเป็นการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

คำสำคัญ : วารสารพยาบาลทหารบก, การพัฒนาคุณภาพวารสารไทย

Abstract

Journal of the Royal Thai Army Nurses (JRTAN) is published by The Royal Thai Army Nurse Association for distributing research and academic articles among nurses. JRTAN has been continuously developed since its initiation in 1982. It has been included in Thai-Journal Citation Index since 2004 and Thai Journal Online in 2012. JRTAN has received 3-year backward Thai-Journal Impact Factor Values (T-JIF) as follows: .022 in 2010 = .056 in 2011, and .311 in 2012 respectively. JRTAN is now still continuing to improve its quality as an important avenue for developing nursing knowledge and publishing research and academic articles to enhance nursing professional.

Keywords: Journal of The Royal Thai Army Nurses, Quality Improvement Thai Journals

Corresponding Author : *พันโทหญิง ดร., อาจารย์พยาบาล ภาควิชาการพยาบาลเบื้องต้น วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก, Lieutenant Colonel Dr., Nursing Instructor of The Royal Thai Army Nursing College, E-mail: saisamorn2006@hotmail.com

**พันโทหญิง ดร., อาจารย์พยาบาล ภาควิชาความรู้พื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก, Lieutenant Colonel Dr., Nursing Instructor of The Royal Thai Army Nursing College

พยาบาลเป็นบุคลากรที่มีจำนวนมากที่สุดในทีมสุขภาพและเป็นบุคลากรที่ทำงานใกล้ชิดกับผู้ป่วยมากที่สุด พยาบาลผู้ปฏิบัติงานจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเสียสละอดทน เพื่อสนองความต้องการของผู้ป่วยอย่างแท้จริงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม รวมทั้งต้องมีการพัฒนาทางด้านวิชาการอีกด้วย ซึ่งการเขียนและเผยแพร่ผลงานวิชาการเป็นการแสดงออกถึงความเป็นนักวิชาการ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลไม่ว่าจะปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานใดและมีการกิจด้านใด ทั้งด้านการศึกษาและบริการพยาบาล ดังนั้นพยาบาลทุกคนต้องมีความเป็นนักวิชาการในตนเองทั้งสิ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ประโยชน์ทั้งในหน่วยงานและวิชาชีพการเขียนและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการจึงกล่าวได้ว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของผู้ประกอบการพยาบาลทุกคนที่จะช่วยกันสรรค์สร้างผลงานวิชาการและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลให้ก้าวไกล

ปัจจุบันในประเทศไทยมีวารสารวิชาการในสาขาพยาบาลศาสตร์มากกว่า 50 วารสาร ที่ได้จัดทำและพิมพ์เผยแพร่โดยสถาบันการศึกษา สถาบันให้บริการสุขภาพ สถานการณ์พยาบาล สมาคมพยาบาล และชมรมการพยาบาล เฉพาะทางสาขาต่าง ๆ ที่มีการจัดทำวารสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ผลงานวิจัย ซึ่งความคิดเห็นและประสบการณ์นั้นเป็นการเพิ่มพูนขยายขอบเขตของความรู้ใหม่ให้แก่วิชาชีพการพยาบาล อันเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชน อีกทั้งเสริมความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ทำให้มีการพัฒนาวารสารขององค์กรพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

วารสารพยาบาลทหารบกเป็นวารสารที่มีคุณภาพที่จัดอยู่กลุ่มที่ 1 และมีค่า Thai-Journal Impact Factor (T-JIF) ประจำปี 2555 = 0.311 และค่า Thai-Journal Impact Factor (T-JIF) เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี = 0.130 ผู้เขียนจึงขอเสนอเส้นทางการพัฒนาคุณภาพวารสารไทย : อดีต...สู่...ปัจจุบันเพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงาน สถาบัน ที่จะพัฒนาวารสารไทยให้ก้าวไกลต่อไป

อดีตวารสารพยาบาลทหารบก

วารสารพยาบาลทหารบก (Journal of The Royal Thai Army Nurses) ตัวย่อ JRTAN เจ้าของคือสมาคมพยาบาลทหารบก จะจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อสรรหาคณะกรรมการฯ จากพยาบาลทหารบกทั่วประเทศทุก ๆ 2 ปี (ปัจจุบันปรับเปลี่ยนเป็นทุก 3 ปี) โดยผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานฝ่ายวารสารพยาบาลทหารบกจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบกตลอดวาระ 3 ปี

สำหรับงานด้านวารสารวิชาการของพยาบาลทหารบกนั้นได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบของวารสารพยาบาลทหารบกมานานมากกว่า 30 ปี เดิมชื่อ วารสารพยาบาลกองทัพบก กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ได้แก่ มกราคม-มิถุนายน และ กรกฎาคม-ธันวาคม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการทางด้านการพยาบาลและผลงานวิจัย เป็นการสื่อสาร ประสานงาน แลกเปลี่ยนข่าวสารและข้อมูลการประชาสัมพันธ์ อันเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีที่ดีระหว่างพยาบาลทหารบกกับวิชาชีพการพยาบาลโดยมีบรรณาธิการและกองบรรณาธิการพัฒนารูปแบบวารสารให้เป็นมาตรฐานและต่อมาก็มีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพวารสารพยาบาลทหารบกมาอย่างต่อเนื่องดังจะกล่าวถึงเป็นลำดับ

การก้าวสู่การพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบก

ผู้เขียนขอกล่าวถึงการพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกเป็น 4 ช่วง คือ

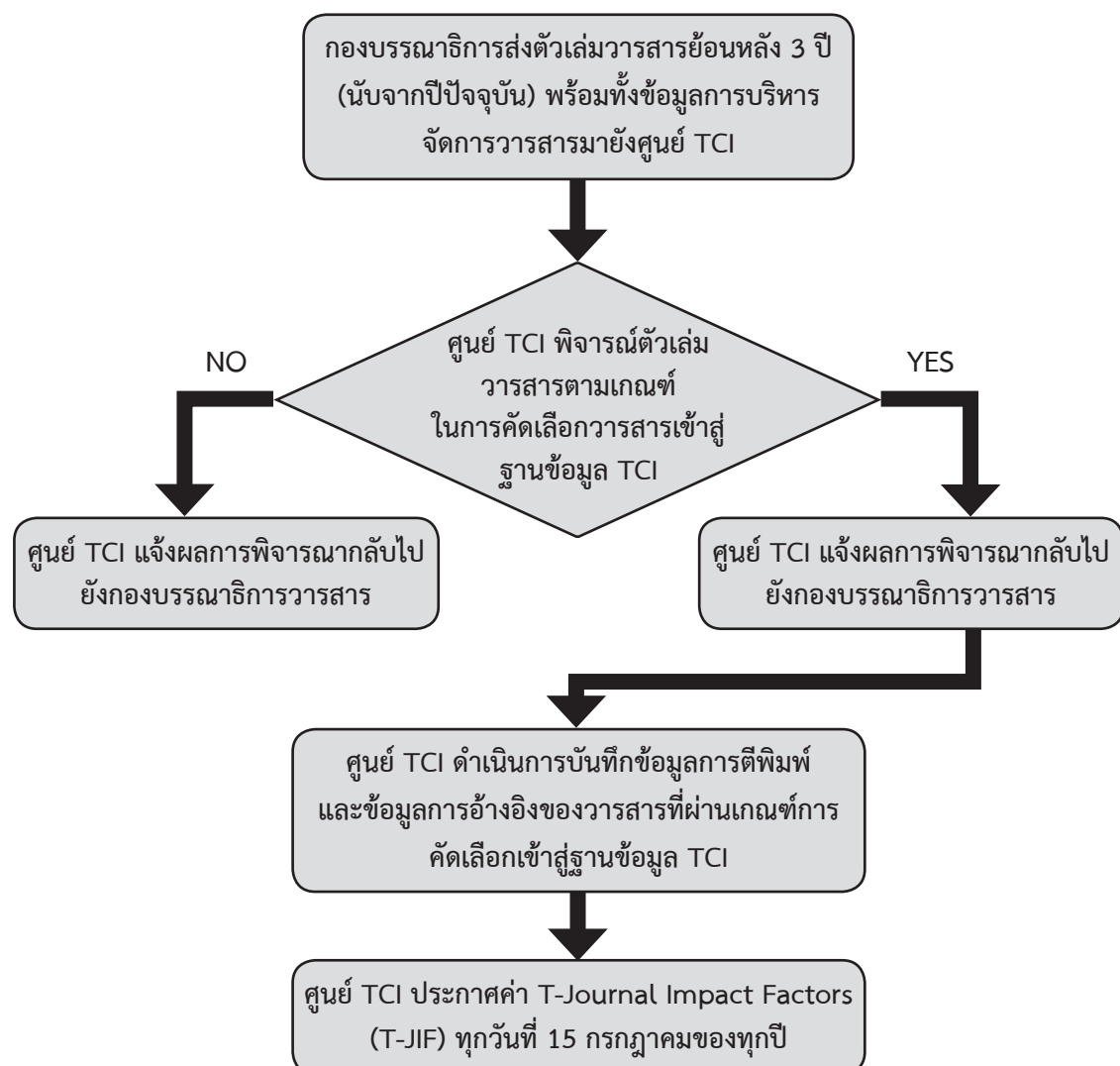
- 1) การก้าวเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI (Thai-Journal Citation Index Centre)
- 2) การจัดกลุ่มวารสารพยาบาลทหารบกในฐานข้อมูล TCI
- 3) การพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกสู่เกณฑ์เชิงคุณภาพในการจัดกลุ่มวารสารในฐานข้อมูล TCI
- 4) การก้าวสู่ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Journal Online)

1. วารสารพยาบาลทหารบกก้าวเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI (Thai-Journal Citation Index Centre)

การก้าวสู่ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ไม่ใช่เรื่องยาก ถ้าเราตั้งใจพัฒนาคุณภาพวารสารของเราอย่างจริงจัง โดยในปี 2546 - 2548 ผู้เขียนในฐานะบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบกในขณะนั้นได้มีการปรับปรุงวารสารพยาบาลทหารบก เพื่อให้ได้มาตรฐานและได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วารสารพยาบาลทหารบกได้มีการพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้น โดยมีการดำเนินการดังนี้เรียนเชิญและแต่งตั้ง Editorial board 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสุพรรณ, ศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ และ Professor Dr. Phillip Burnard เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความต่าง ๆ ทั้งภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน โดย

ผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ และยังคงทำงานวิจัยและมีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง สำหรับหลักเกณฑ์การประเมินบทความที่ส่งตีพิมพ์โดยนักวิจัยในสถาบันที่จัดทำวารสารส่งให้ผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันพิจารณา มีเผยแพร่บทความโดยรวมบทความจากสถาบันอื่นไม่น้อยกว่า 10% ของจำนวนบทความทั้งหมด และมีการพัฒนาให้เพิ่มขึ้นให้ถึง 25% ของบทความทั้งหมด รวมทั้งมีการออกเล่มวารสารตรงเวลาทุกเล่ม

ปี 2547 ผู้เขียนได้ส่งเอกสารสมัครเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI และส่งตัวเล่มวารสารพยาบาลทหารบกย้อนหลัง 3 ปี ถึงหัวหน้าศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เพื่อให้ TCI ได้บรรจุรายชื่อวารสารพยาบาลทหารบกเข้าสู่ฐานข้อมูลดังแสดงในแผนผังในภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กระบวนการพิจารณาเพื่อการรับรองจาก TCI (ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย, 2556 : เว็บไซต์)

การเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลการอ้างอิงของวารสารสู่สากล และในวันที่ 28 กรกฎาคม 2548 ศูนย์ TCI ได้มีการประกาศค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารวิชาการไทย โดยทาง TCI มีหนังสือถึงบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบก ประกาศค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารวิชาการไทยโดยมีข้อความดังนี้

“ด้วยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre: TCI) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยโดยมี รศ. ดร.ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ เป็นหัวหน้าศูนย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำและพัฒนาฐานวารสารวิชาการไทย ให้สามารถสืบค้น บัดนี้ศูนย์ TCI ได้ดำเนินการนำข้อมูลวารสาร บทความผู้แต่ง และรายการอ้างอิงของวารสาร 100 วารสาร ที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือกวารสารของฐาน TCI ซึ่งวารสารพยาบาลทหารบกเป็นวารสารที่เข้าเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ TCI” (สายสมร เกลยกิตติ และเบญจลักษณ์ สุทุมฉริยะ, 2550)

การประกาศดังกล่าวทำให้ผู้เขียนและทีมงานมีความภาคภูมิใจที่ได้บุกเบิกการพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกในขั้นสำคัญที่อยู่ในฐาน TCI ทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกให้ก้าวไกลในทุกยุคสมัย โดยมีฐานการพัฒนาที่มั่นคงและเข้มแข็งของทุกคนที่มีเป้าหมายเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบกไปก็สมัยก็ตาม (เปลี่ยนตามคณะกรรมการสมาคมพยาบาลทหารบก)

2. การจัดกลุ่มวารสารพยาบาลทหารบกในฐานข้อมูล TCI

จากโครงการประเมินคุณภาพวารสารที่ในฐานข้อมูล TCI ประจำปี พ.ศ. 2554 ได้แจ้งว่า ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) สำหรับคุณภาพบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ได้แบ่งระดับคุณภาพของบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.25, 0.50

และ 0.75 และการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้จัดการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยเชิงวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพ สำหรับบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องมีค่า Impact Factor เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (จากฐานข้อมูล TCI) ไม่ต่ำกว่า 0.025 ให้ค่าน้ำหนัก 0.50, วารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องมีค่า Impact Factor เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ไม่ต่ำกว่า 0.01 ให้ค่าน้ำหนัก 0.25 และวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องมีค่า Impact Factor เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ต่ำกว่า 0.01 และไม่เท่ากับ 0 ให้ค่าน้ำหนัก 0.125

โครงการดังกล่าวทำให้ทางศูนย์ TCI โดยการสนับสนุนจาก สกว. เห็นควรให้มีการประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI ทั้งหมด โดยเริ่มประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลทั้งหมดตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป โดยได้กำหนดและแบ่งเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารออกเป็นเกณฑ์คุณภาพวารสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเกณฑ์คุณภาพวารสารด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการของวารสารวิชาการไทย ทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบให้มีมาตรฐานระดับสากลผ่านกระบวนการประเมินและจัดกลุ่มคุณภาพวารสารไทยในการประเมินผลรอบที่ 1

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI และได้ทำการแจ้งให้วารสารได้รับทราบ (ตามหนังสือของศูนย์ TCI ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554) ถึงเกณฑ์คุณภาพวารสารทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยจะทำการแบ่งกลุ่มวารสารในฐานข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

วารสารกลุ่ม 1 : วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI (ระยะเวลา 3 ปี จนถึงธันวาคม 2557) และอยู่ในฐาน TCI และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) ต่อไป

วารสารกลุ่ม 2 : วารสารที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อขอการรับรองจาก TCI และอยู่ในฐานข้อมูล TCI

วารสารกลุ่ม 3 : วารสารที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ และอาจไม่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล TCI ในอนาคต

หลังจากเมื่อมีการประกาศผลการประเมินรอบที่ 1 ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2555 วารสารพยาบาลทหารบกได้รับการจัดให้อยู่ในวารสารกลุ่มที่ 2 กล่าวคือ เป็นวารสารที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อขอการรับรองจาก TCI และอยู่ในฐานข้อมูล TCI ผลประเมินนี้ทำให้ผู้บริหารสมาคมพยาบาลทหารบกและผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นช่วงปรับเปลี่ยนคณะกรรมการสมาคมพยาบาลทหารบก ส่งผลให้กองบรรณาธิการวารสารต้องกำหนดแผนงานเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 2 ซึ่งจะต้องส่งข้อมูลก่อน 31 มกราคม 2556

3. การพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกสู่เกณฑ์เชิงคุณภาพในการจัดกลุ่มวารสารในฐานข้อมูล TCI

เมื่อเดือนมิถุนายน 2555 ผู้เขียนได้รับหน้าที่ประธานฝ่ายวารสารพยาบาลทหารบกอีกครั้งเป็นสมัยที่ 2 และเป็นบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบก ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างจริงจังและมีความสนใจในงานวารสารวิชาการเป็นการส่วนตัว ผู้เขียนจึงเริ่มวางแผนการทำงานวารสารอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกไปสู่เป้าหมาย เริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ อย่างละเอียด หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารในแต่ละด้านของ TCI ค่อย ๆ ติวโจทย์ของ TCI ในแต่ละประเด็นที่ TCI เสนอแนะวารสารพยาบาลทหารบก รวมทั้งทบทวนประเด็นต่าง ๆ ที่ควรพัฒนาวารสารพยาบาลทหารบกและหาแนวทางดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีการประสานผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เช่น ศ. ดร.ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ ผศ.ธีระศักดิ์ หมากรผิน และ อาจารย์ชาติรี วงษ์แก้ว หลังจากนั้นมีการตั้งกองบรรณาธิการ ประชุมวางแผนอย่างเร่งด่วน รวมทั้งเมื่อวันศุกร์ที่ 31 สิงหาคม 2555 ผู้เขียนได้เข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพ

วารสารวิชาการไทย ครั้งที่ 7 (7th Symposium on Thai Scholarly Journals) ณ โรงแรมวินเซอร์สวิตซ์ และได้มีการปรับเปลี่ยนวารสารพยาบาลทหารบกดังนี้

1. เรียนเชิญที่ปรึกษาทั้งจากภายนอกและภายในสถาบัน แต่งตั้งกองบรรณาธิการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงานและมีความเชี่ยวชาญแต่ละสาขา

2. วารสารมีการกำหนดออกตรงเวลา ตามที่ระบุไว้ในนโยบายการตีพิมพ์ โดยปรับการออกวารสารพยาบาลทหารบกให้มากขึ้นเป็นปีละ 3 ฉบับ ตั้งแต่วารสารเล่มปีที่ 13 ฉบับที่ 2 ให้ปรับเป็นเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2555 และกำหนดออกปรับเป็นดังนี้ มกราคม-เมษายน พฤษภาคม-สิงหาคม และกันยายน-ธันวาคม

3. วารสารมีการกำหนดกติกาและรูปแบบการตีพิมพ์อย่างชัดเจน

4. วารสารมีการถูกอ้างอิง (citation) ที่ตรวจสอบได้จากฐานข้อมูล TCI

5. บทความทุกบทความมีการควบคุมคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน แต่ละสาขามีผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงบทความวิจัย บทความวิชาการอย่างเข้มข้นบทความละ 2 ท่าน

6. วารสารตีพิมพ์บทความที่มีผู้สนับสนุนจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้มีการประสานและให้ข้อเสนอแนะกับผู้สนับสนุนโดยตรงอย่างเป็นกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง

7. วารสารมีการตีพิมพ์บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์และรูปแบบที่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ชื่อ และที่อยู่ผู้สนับสนุนบทความภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน

8. วารสารมีเว็บไซต์ของวารสาร มีระบบการส่งบทความแบบออนไลน์และทันสมัย โดยเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2555 ได้นำวารสารพยาบาลทหารบกเข้าสู่ระบบ Thai Journals Online (ThaiJo) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวารสารวิชาการที่ผลิตในประเทศไทยทุกสาขาวิชา ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี และมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ ซึ่ง ThaiJo ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) และศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ทำให้ปัจจุบันวารสารพยาบาลทหารบกมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.tci-thaiJo.org/index.php/JRTAN>

และเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2555 ผู้เขียนและทีมงานได้นำวารสารพยาบาลทหารบกที่ตีพิมพ์ในปี 2555 จำนวน 3 เล่ม แบบฟอร์มการประเมินวารสารตามที่ TCI กำหนด และสำเนาผลประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิที่เชิญพิจารณาบทความในปี 2555 ทั้งหมด เอกสารทั้งหมดได้นำส่งไปด้วยตนเองเพื่อเสนอต่อศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยเพื่อเข้าสู่การประเมินรอบที่ 2 ซึ่งหลังจากนั้นทาง TCI จะประกาศผลการประเมินรอบที่ 2 ภายในเดือนเมษายน 2556 ต่อไป

เมื่อผลการประเมินวารสารรอบที่ 2 เสร็จสิ้น ศูนย์ TCI ได้ประกาศผลรอบที่ 2 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2556 และวารสารพยาบาลทหารบกได้รับการพิจารณาคุณภาพ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี **เป็นวารสารกลุ่มที่ 1** โดยเป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI (ระยะเวลา 3 ปี จนถึงธันวาคม 2557) และอยู่ในฐาน TCI และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับรวบรวมผลงานตีพิมพ์จากวารสารของประเทศสมาชิกอาเซียน ให้สามารถสืบค้นข้อมูลการตีพิมพ์และข้อมูลการอ้างอิงร่วมกันได้

นอกจากนั้นในเดือนกรกฎาคมของทุกปี ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยจะมีการรายงานค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารไทย (Thai-Journal Impact Factors) ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันในวันที่ 15 กรกฎาคม 2556 ทางศูนย์ TCI ได้ทำการประกาศค่า Thai Journal Impact Factors ของวารสารทั้งหมดภายในฐาน รวมทั้งวารสารพยาบาลทหารบก ดังมีรายละเอียดตามจดหมาย

“บัดนี้ ศูนย์ TCI ได้ดำเนินการบันทึกข้อมูล, ตรวจสอบข้อมูลที่บันทึก และคำนวณค่า Thai-Journal Impact Factors ของวารสารไทยที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2555 ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2555 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในการนี้

ศูนย์ TCI จึงขอประกาศค่า Thai-Journal Impact Factors สำหรับวารสารในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปี 2555 ซึ่งท่านสามารถตรวจสอบค่า Thai-Journal Impact Factors ประจำปี 2555 และสืบค้นข้อมูลการตีพิมพ์และการอ้างอิงของวารสารไทยได้จากเว็บไซต์ของศูนย์ TCI (<http://tci.trf.or.th>) ได้ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

การประกาศผลจาก TCI เมื่อวันที่ 15 ก.ค. 2556 ค่า Thai-Journal Impact Factor (T-JIF) ของวารสารพยาบาลทหารบกประจำปี 2555 = 0.311 และค่า Thai-Journal Impact Factor (T-JIF) เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ของวารสารพยาบาลทหารบก (ปี 2553 = 0.022, ปี 2554 = 0.056 และปี 2555 = 0.311) ค่าเฉลี่ย = 0.130”

วารสารพยาบาลทหารบก เป็นวารสารวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นที่ยอมรับระดับชาติ (List of Approved National Journals) ของ สกอ.และ เป็นวารสารที่ สมศ.รับรอง มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้วารสารพยาบาลทหารบกได้รับการอ้างอิงสูงขึ้น

สอดคล้องกับผลจากการศึกษาของ ศิริประภา สว่างวงศ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในบทความวิจัยของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การอ้างอิงวารสารในบทความวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 642 บทความ ของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 13 แห่ง ที่ปรากฏในฐานข้อมูล ISI web of Science และฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre: TCI) ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2549 และเปรียบเทียบวารสารนั้นกับรายชื่อวารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) บอกรับผลการวิจัย พบว่า วารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดที่เป็นภาษาอังกฤษคือ Journal of Advanced Nursing ส่วนวารสารภาษาไทย คือ วารสารพยาบาลทหารบก และพบว่า

วารสารที่มีอายุ 0 - 5 ปี และมีเนื้อหาในด้านการพยาบาลทั่วไป ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดในการเปรียบเทียบวารสารที่ได้รับการอ้างอิงกับวารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลที่ สกอ. บอกรับจำนวน 3 ฐานข้อมูล พบว่า วารสารที่ถูกอ้างอิงมีปรากฏในฐานข้อมูล ISI Web of Science, Science Direct และ SpringerLink ร้อยละ 74, 20 และ 4 ตามลำดับ และที่ไม่ปรากฏในฐานข้อมูลทั้ง 3 ฐานข้อมูลดังกล่าวมีร้อยละ 22

4. การก้าวสู่ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Journal Online)

วารสารพยาบาลทหารบกเป็นวารสารวิชาการทางการแพทย์ การศึกษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์ และการศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และผลงานการวิจัยให้แก่พยาบาล อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปโดยตีพิมพ์ออกทุก 4 เดือน ปีละ 3 ฉบับ ปัจจุบันวารสารพยาบาลทหารบกได้มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.tci-thaijo.org/index.php/JRTAN>

ในปี พ.ศ. 2554 ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ได้นำระบบ Open Journal System (OJS) หรือในชื่อเรียก Thai Journal Online (ThaiJO) สำหรับฐานข้อมูลวารสารในประเทศไทยมาใช้ ซึ่งทางคณะบรรณาธิการได้เล็งเห็นว่า หากวารสารพยาบาลทหารบกได้ดำเนินการนำวารสารที่ตีพิมพ์แล้วเข้าสู่ระบบ ThaiJO โดยนำระบบ Online submission และ Review Process มาประยุกต์ใช้กระบวนการจัดทำต้นฉบับและการเผยแพร่ (editorial and publishing process) กล่าวคือ วารสารมีขั้นตอนการส่งบทความวิชาการและผลงานวิจัยหรือนิพนธ์ต้นฉบับที่สมาชิกส่งเรื่องเพื่อตีพิมพ์ในวารสารพยาบาลทหารบก มีการประเมินบทความโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คนต่อ 1 เรื่อง เป็นผู้ประเมินบทความวิชาการ/บทความวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความวิชาการและผลงานวิจัยตามช่วงเวลาที่กำหนด จากนั้นบรรณาธิการจะเป็นผู้สรุปข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่าน และส่งผลงานวิชาการหรืองานวิจัยนั้นกลับไปยังผู้ส่งบทความวิชาการและ

ผลงานวิจัยเพื่อการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนรอบการแก้ไข 2 - 3 รอบ จนกว่าจะได้บทความวิชาการหรือผลงานวิจัยที่มีความสมบูรณ์โดยบรรณาธิการจะเป็นผู้ตรวจสอบกระบวนการทั้งหมดของวารสารสามารถใช้ระบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบ ThaiJO เข้ามาช่วยในการจัดทำวารสารได้ ตั้งแต่ในขั้นตอนของการส่งบทความแบบ Online submission ขั้นตอนการประเมินหรือ Review Process จนถึงขั้นตอนการเผยแพร่วารสารทางเว็บไซต์ หรือ Online Publishing System

กองบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบกจึงเห็นสมควรรับบริการจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ซึ่งให้บริการติดตั้งและการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการระบบ ThaiJO ให้กับองค์กร โดยจัดทีมวิทยากรอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ บรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ และผู้ประเมินบทความ การอบรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรณาธิการวารสาร ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการ ผู้ประเมินบทความและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำงานในกระบวนการจัดทำต้นฉบับและการเผยแพร่ (editorial and publishing process) ผ่านระบบ ThaiJO ได้วารสารพยาบาลทหารบก ได้รับการติดตั้งในระบบ ThaiJO

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรม ได้แก่ ผู้รับการอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจระบบ ThaiJO ผู้รับการอบรมสามารถประยุกต์ใช้ระบบการจัดการเนื้อหาของวารสาร ระบบ Online Submission และระบบ review Process และส่งผลกระทบการจัดทำวารสารพยาบาลทหารบก (Journal of The Royal Thai Army Nurses) มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยเมื่อวันที่ 29 - 31 มกราคม 2556 วารสารพยาบาลทหารบก ได้รับความกรุณาจากทางศูนย์ TCI นำโดย อาจารย์ชาตรี วงษ์แก้ว และคณะ ได้ติดตั้งและฝึกอบรมการใช้งานระบบ ThaiJO อย่างเป็นรูปธรรมพร้อม ๆ กัน 4 วารสาร ได้แก่ Pacific Rim International Journal of Nursing Research, วารสารสภาการพยาบาล, วารสารพยาบาลทหารบก และเวชสารแพทย์ทหารบก ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศูนย์สารสนเทศอาคารเจ้าฟ้าเพชรรัตน ชั้น 8 วิทยาลัยแพทยศาสตร์ พระมงกุฎเกล้า

ในช่วงวันแรก ทางศูนย์ TCI ได้ประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำวารสารเพื่อเตรียมความพร้อมของระบบ ThaiJO และทางศูนย์ TCI ได้ทำการลงข้อมูลวารสารฉบับเก่าให้กับทั้ง 4 วารสาร ซึ่งทางศูนย์ TCI ทำการจัดอบรมการ Setup ระบบ ThaiJO 5 ขั้นตอน คือ Details, Policies, Submissions, managements และ The Look ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำวารสาร วันที่สองและวันสุดท้ายวารสารทั้ง 4 อบรมเกี่ยวกับระบบ Online submission ของระบบ ThaiJO และกระบวนการ Review Process ทางวารสารพยาบาลทหารบกขอขอบคุณทางศูนย์ TCI มา ณ โอกาสนี้ด้วย

วารสารพยาบาลทหารบก เป็นวารสารวิชาการทางการแพทย์ การศึกษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง วารสารพยาบาลทหารบกเป็นวารสารระดับชาติอยู่ในฐานข้อมูลของ สมศ. ได้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre: TCI) โดยมีกองบรรณาธิการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน และผู้สนับสนุนบทความวิชาการ บทความวิจัย มาจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์ลงในวารสารพยาบาลทหารบกนั้นมีความเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อยจำนวน 2 ท่าน ที่พิจารณาถ้อยแถลงบทความในแต่ละสาขาซึ่งมาจากหลากหลายสถาบัน นอกจากนั้นวารสารพยาบาลทหารบกได้เข้าสู่ระบบ Thai Journals Online (ThaiJO) มีการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งวารสารฯ ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ออกเล่มตรงตามเวลาที่กำหนดทุกฉบับ

วารสารพยาบาลทหารบกมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีรากฐานที่เข้มแข็งเป็นการวางแนวทางที่ดีสำหรับน้อง ๆ พยาบาลทหารบก รุ่นใหม่ที่จะช่วยกันพัฒนาปรับปรุงให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น จึงนับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีและภาคภูมิใจสำหรับหน่วยงานและผู้สนับสนุนที่ลงตีพิมพ์ในวารสารพยาบาลทหารบก ซึ่งปัจจุบันมีผู้เขียนบทความติดต่อเพื่อขอตีพิมพ์

เผยแพร่ในวารสารพยาบาลทหารบกเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้จากข้อมูลเชิงปริมาณ ปี 2554 มีจำนวนบทความ 35 บทความ ปี 2555 มีจำนวนบทความ 45 บทความ และปี 2556 มีจำนวนบทความ 80 บทความ ผลจากความทุ่มเทของกองบรรณาธิการวารสารพยาบาลทหารบกทุกท่านจะเป็นแรงจูงใจที่เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาคุณภาพวารสารพยาบาลทหารบกและวารสารไทยต่อไปในอนาคตอย่างไม่หยุดยั้ง...

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ และคณะ. (2550) ศูนย์ TCI กับเส้นทางการพัฒนาคุณภาพวารสารไทย : อดีตสู่ปัจจุบัน. *วารสารพยาบาลทหารบก*. ปีที่ 8 ฉบับพิเศษ 1 : 58-70.
- ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ. (2555). *การประชุมเพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพวารสารวิชาการไทย ครั้งที่ 7*. ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย.
- สายสมร เฉลยกิตติ และเบญจลักษณ์ สุขุมธิระ. (2550). *วารสารพยาบาลทหารบก : เส้นทางสู่คุณภาพวารสารพยาบาลทหารบก*. ปีที่ 8 ฉบับพิเศษ 1 : 71-78.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับอุดมศึกษา, ฉบับสถานศึกษา*.
- ศิริประภา สว่างวงศ์, ขวัญฉวีล พิศาลพงศ์ และนงเยาว์ เปรมกมลเนตร. (2553). *การวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในบทความวิจัยของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์*. *วารสารพยาบาลทหารบก*. ปีที่ 11 (ฉบับพิเศษ) : 101-106.
- ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย. ขั้นตอนการนำวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/TCI%20process.html (วันที่ค้นข้อมูล : 2 กรกฎาคม 2556)